

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P., a. s., R.**, IČO: X., zastúpeného JUDr. D. R., advokátom so sídlom v B., proti žalovanému: **F., T.**, IČO: X., zastúpeného E., s.r.o., advokátska kancelária so sídlom v B., **o náhradu škody a príslušenstvo**, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. mája 2012, č. k. 10Cb/1/2011 – 556 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 10. júla 2012 č. k. 10Cb/1/2011 – 584, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 24. mája 2012, č. k. 10Cb/1/2011 – 556 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 10. júla 2012 č. k. 10 Cb/1/2011 – 584 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave, ako súd prvostupňový, rozsudkom č. k. 36Cb/61/2002-241 zo dňa 09. 01. 2006 zamietol žalobu vo zvyšku nároku, zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému 5 000 Sk nákladov znalečného a trovy právneho zastúpenia právneho zástupcu žalovaného JUDr. D. L. v sume 8 626 000 Sk do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Ďalej zaviazal žalobcu uhradiť na účet súdu vedený v štátnej pokladnici náklady znalečného v sume 24 600 Sk do troch dní. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že žalobou zo dňa 11. 12. 2002 si žalobca uplatnil voči žalovanému nárok na náhradu škody v sume

542 774 877 Sk istiny s príslušenstvom z toho titulu, že dňa 02. 01. 2002 vyhlásil žalovaný obchodnú verejnú súťaž, kde predmetom predaja bola majetková účasť predstavujúca 86,99 % podielu akcií na základnom imaní spoločnosti S., a. s., so sídlom P.. Oznámenie o tejto obchodnej súťaži žalovaný uverejnil na svojej internetovej stránke a v niektorých denníkoch. Žalobca sa do tejto súťaže prihlásil, zaplatil registračný poplatok v sume 125 000 Sk a získal od poradcu informačné memorandum. Následne žalobca vypracoval a predložil žalovanému svoju ponuku, pričom zabezpečenie finančného krytia kúpnej ceny preukázal predložením zmluvy o splátkovom úvere č. 670/2002 uzavretej s T., a. s. Žalobcovi bolo zo strany žalovaného oznámené, že ním predložený návrh do súťaže nebol zahrnutý z dôvodu, že nezodpovedá podmienkam obchodnej verejnej súťaže. Predmetnú súťaž vyhrala spoločnosť D.D., s. r. o., ktorej boli akcie predstavujúce podiel 86,99 % na základnom imaní spoločnosti S., a. s., B., predané za celkovú sumu 351 000 000 Sk, t. j. za podstatne menej ako bola cena ponúknutá žalobcom (408 000 000 Sk). Z tohto titulu žalobcovi vznikla škoda, ktorú vyčíslil ako ušlý zisk vo výške 529 189 877 Sk, vynaložené náklady vo výške 13 585 000 Sk, spolu 542 774 877 Sk s prislúchajúcim úrokom z omeškania.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní zistil, že predmetná suma je aj predmetom sporu, pričom úrok z omeškania bol stanovený 18 % ročne od 04. 04. 2002 až do zaplatenia. Žalobca sa prihlásil do obchodnej verejnej súťaže vyhlásenej žalovaným, kde bola predmetom predaja majetková účasť predstavujúca 86,99 % podielu akcií na základnom imaní v spoločnosti S., a. s., B.. Dôvodom nezaradenia do súťaže bolo nesplnenie podmienky na predloženie dokladu preukazujúceho finančné krytie kúpnej ceny, nakoľko úverový príslub T., a. s., poskytnutý žalobcovi, nebol vymáhateľný. V tejto súvislosti poukázal žalobca na ustanovenie § 284 Obchodného zákonníka, podľa ktorého návrh možno zaradiť do súťaže, len keď jeho obsah zodpovedá uverejneným podmienkam súťaže. Poukázal tiež na ustanovenia § 373 a § 379 Obchodného zákonníka, podľa ktorého sa posudzuje pri porušení povinnosti náhrada škody a ušlý zisk. Nakoľko žalobca na pojednávaní dňa 25. 10. 2004 vzal svoj návrh čiastočne späť v časti o zaplatenie 10 000 000 Sk, prvostupňový súd konanie v tejto časti zastavil v súlade s ustanovením § 96 ods. 1 a 3 O. s. p.

Vo veci vykonal súd prvého stupňa znalecké dokazovanie znalcom z odboru ekonomika a podnikanie, Ing. D., CSc, ktorý zodpovedal otázky položené súdom, a to tak, že v podnikateľskom pláne boli zohľadnené všetky zodpovedajúce ukazovatele

v danom hospodárskom odvetví, a dokument spĺňa náležitosti v zmysle plánu predaja. V odpovediach na otázky tiež vyslovil, že pri údajoch uvádzaných v podnikateľskom zámere nemožno vierohodne stanoviť mieru primeraného zisku.

Prvostupňový súd z vykonaného dokazovania ustálil, že predložený návrh na uzavretie budúcej kúpnej zmluvy a úverová zmluva preukazujúca finančné krytie kúpnej ceny, ktorých predloženie, v súlade s podmienkami súťaže v zmysle plánu predaja, bolo podmienkou zaradenia do súťaže, nespĺňali podmienky súťaže, a preto nebol návrh do súťaže zahrnutý. Pritom dôvodom na nezahrnutie návrhu záujemcu do súťaže bolo i nesplnenie čo i len ktorejkoľvek jednej z podmienok súťaže v zmysle plánu predaja. Podľa podmienok súťaže mohla byť za platnú a akceptovateľnú ponuku považovaná len ponuka, ktorá spĺňala všetky podmienky. Jednou z týchto podmienok bola povinnosť záujemcu predložiť návrh textu zmluvy o budúcej zmluve pozostávajúcu z vyplnenej záväznej časti textu zmluvy v zmysle plánu predaja. Návrh zmluvy musel byť záujemcom alebo osobou oprávnenou za neho konať podpísaný a pravosť jeho podpisu musela byť overená na všetkých rovnopisoch. Žalobca ako záujemca však predložil do súťaže návrh zmluvy o budúcej zmluve nezodpovedajúci uvedeným podmienkam, a to tým, že časť návrhu obsiahnutá v bode 12 ponuky žalobcu nebola krytá overeným podpisom, a nárok sa odchýlil od podmienok súťaže takým spôsobom, ktorý súťažné podmienky neumožnili. Žalovaný preto nemohol akceptovať taký návrh, pretože by nespĺňal podmienku overenia podpisu. Rovnako akceptáciou rozšíreného návrhu by žalovaný akceptoval návrh, ktorý bol v rozpore s podmienkami súťaže, doplnený o ďalšie ustanovenia, a to časť zmluvy obsiahnutú v bode 12 ponuky, pretože podmienky súťaže takéto odchýlenie neumožňovali. Mimo toho, žalobcom predložená úverová zmluva nezodpovedala podmienkam súťaže minimálne čo sa týka čl. I bod 10.2 zmluvy, pretože tieto ustanovenia smerovali k porušeniu zákazu uvedeného v ustanovení § 161e Obchodného zákonníka. Prvostupňový súd ďalej zistil, že úverový prísľub, ani samotná zmluva, neboli vymáhateľné, pretože úver nebol zročný, nakoľko jeho poskytnutie bolo podmienené, a ku dňu prihlásenia sa žalobcu do súťaže nedošlo k splneniu všetkých podmienok. Súd teda dospel k záveru, že žalovaný postupoval v súlade s ustanovením § 284 Obchodného zákonníka tzn., keďže žalobcom predložený obsah návrhu nezodpovedal uverejneným podmienkam súťaže, nebol jeho návrh právom žalovaným zahrnutý do súťaže. Z toho dôvodu žalobu zamietol a náhradu trov posúdil podľa § 142 ods. 1 O. s. p. podľa úspechu účastníkov v konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 20bo/175/2007-286 zo dňa 06. 02. 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28. 03. 2008, na odvolanie žalobcu, rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil podľa § 219 O. s. p., a uložil žalobcovi povinnosť uhradiť v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v sume 1 078 428 Sk podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p.. Odvolací súd, vo veci samej v podstatnej miere odkázal na správne dôvody napadnutého prvostupňového rozhodnutia, ktoré si osvojil. S poukazom na dôvody odvolania, ale aj na neúplnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, dodal, že Prezídium F. v súlade s § 28 ods. 8 zákona č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, vydalo dňa 12. 02. 2001 rozhodnutie č. 94/2001, ktoré v bode C) ukladá naloženie s 86,99 % podielom akcií predajom vo verejnej obchodnej súťaži. Rozhodnutie zároveň stanovilo podmienky, kritériá a účastníkov verejnej súťaže. Tieto podmienky a kritériá bol vyhlasovateľ v plnom rozsahu povinný premietnuť do zverejnených podmienok súťaže. Fond národného majetku na základe uvedeného vyhlásil v súlade s príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka dňa 16. 03. 2001 verejnú obchodnú súťaž na predaj 2 214 218 ks akcií, zverejnenú v dennej tlači a na internetovej stránke fondu. Záujemcovia o kúpu majetkovej účasti fondu, ktorá bola predmetom tejto obchodnej verejnej súťaže, získali „Informačné memorandum pre obchodnú verejnú súťaž na podnikanie spoločnosti S., a. s., so sídlom v B.“, s určenými podmienkami pre účasť v obchodnej verejnej súťaži a stanovenými kritériami. Záujemcovia mali možnosť zúčastniť sa prehliadky podniku, klásť manažmentu otázky, k dispozícii mali aktuálne údaje o podniku. Odvolací súd zdôraznil, že zákon č. 92/1991 Zb. je osobitným zákonom upravujúcim tzv. veľkú privatizáciu. Použitie iných právnych noriem, či už všeobecných (Občiansky zákonník), alebo iných osobitných (Obchodný zákonník), je možné len vtedy, ak táto osobitná právna norma neupravuje príslušný vzťah. Konštatoval, že žalobca prakticky ani neodôvodnil základ žaloby, na ktorom zakladá svoj nárok. Ide o preukázanie porušenia povinnosti zo strany žalovaného, a ak základ nie je preukázaný, výška škody a ostatné nároky už nemôžu obstať. Preto podľa odvolacieho súdu nie je na mieste ani návrh na zrušenie rozsudku a vrátenie veci na ďalšie konanie, pretože napadnutý rozsudok prvostupňového súdu je jasný, zrozumiteľný a dostatočne presvedčivý. Dodal, že do výberového konania súd zasahovať nemôže, ani skúmať jeho podmienky. Len v prípade, že by žalobca verejnú súťaž vyhral a bol by ako súťažiteľ vybraný, pričom by jeho práva neboli uspokojené, mohol by ich súdne vymáhať. O takýto prípad ale v danej veci nešlo.

Na podnet žalobcu podal generálny prokurátor v zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj proti rozsudku odvolacieho súdu, mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c) O. s. p. žiadajúc, aby dovolací súd rozsudky súdov oboch stupňov zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Na zdôvodnenie mimoriadneho dovolania uviedol, že oboma rozhodnutiami bol porušený zákon, nakoľko konajúce súdy sa v prejednávacej veci neriadili zákonnými ustanoveniami § 1, § 2 O. s. p., ustanoveniami § 281, § 282 ods. 1, 2, § 284 ods. 1, § 286 ods. 1, § 344, § 356 ods. 1, § 373, § 757 Obchodného zákonníka, ustanovením § 41 Občianskeho zákonníka, a podanie mimoriadneho dovolania vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania na strane žalobcu, ktorú nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 4 O. s. p.), po zistení, že boli splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243 e, § 243f, § 243g, § 243h O. s. p., preskúmal rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa, ako aj konania, ktoré im predchádzali, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (243a ods. 1 O. s. p.) v napadnutom rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p., a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné, a uznesením č. k. 1 MObdV/5/2009-336 zo dňa 31. marca 2011 rozsudok súdu prvého stupňa a rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Dovolací súd pri tomto preskúmaní zistil, že závery generálneho prokurátora vyplývajú z obsahu spisu a aj po právnej stránke sú správne. Dostatočne preukázal, že napadnutými rozhodnutiami prvostupňového i odvolacieho súdu bol porušený zákon nedôsledným riadením sa týchto súdov zákonnými ustanoveniami § 1, § 2 O. s. p., ustanoveniami § 281, § 282 ods. 1, 2, § 284 ods. 1, § 286 ods. 1, § 344, , § 373, § 757 Obchodného zákonníka a ustanovením § 41 Občianskeho zákonníka.

Skonštatoval, že tak zo strany prvostupňového súdu, ako aj zo strany odvolacieho súdu, došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci jednak nesprávnym výkladom správne aplikovaných ustanovení Obchodného zákonníka na tento prípad, konkrétne ustanovení § 282, § 284 ods. 1, § 286 ods. 1, § 373 Obchodného zákonníka, a jednak opomenutím aplikácie ustanovení § 344, 356 ods. 1, § 757 Obchodného zákonníka a ustanovenia § 41 Občianskeho zákonníka, ktorých náležité použitie vyžadovalo riešenie daného prípadu. Opodstatnenosť

dovolacieho dôvodu - nesprávne právne posúdenie veci oboma súdmi nižších stupňov, je evidentná v tom, že konajúce súdy nesprávne právne posúdili otázku, či súťažný návrh žalobcu spĺňal podmienky súťaže, a následne otázku, či žalovaný porušil právnu povinnosť zaradiť návrh do súťaže a vykonať vyhodnotenie jeho výhodnosti porovnaním s ostatnými prihlásenými návrhmi (§ 284 ods. 1 a § 286 ods. 1 Obchodného zákonníka). Popritom, dôvodnosť toho dovolacieho dôvodu vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu je zjavná v jeho nesprávnom právnom posúdení predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu, keď vyslovil, že žalobca sa mohol súdne domáhať ochrany svojich práv len za predpokladu, že by bol verejnú súťaž vyhral, a bol by ako súťažiteľ vybraný, a pritom by jeho práva neboli uspokojené.

S názorom súdu, ktorý zamietol žalobu z dôvodu, že neprišlo k porušeniu právnej povinnosti na strane žalovaného, čím nie je splnený predpoklad jeho zodpovednosti za škodu, sa dovolací súd nestotožnil, dôvodiac, že skutočnosť, že osobitný predpis (zákon č. 92/1991 Zb.) ukladá žalovanému povinnosť postupovať za určitých okolností pri výbere zmluvného partnera podľa ustanovení Obchodného zákonníka o obchodnej verejnej súťaži, neznamená, že na konanie žalovaného nie sú aplikovateľné ustanovenia § 373 a § 757 Obchodného zákonníka o zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti. Ak totiž žalovaný, potom čo vyhlásil obchodnú verejnú súťaž, porušil niektorú právnu povinnosť ustanovenú Obchodným zákonníkom, zodpovedá za škodu, ktorá vznikla v jej príčinnej súvislosti. Porušením právnej povinnosti, ktoré môže zakladať zodpovednosť žalovaného za škodu, treba chápať aj porušenie povinnosti prijať ten súťažný návrh, ktorý spĺňa uverejnené podmienky súťaže, a ktorý je pre vyhlasovateľa súťaže objektívne najvýhodnejší v zmysle ustanovení § 284 ods. 1 a § 286 ods. 1 Obchodného zákonníka. Rozhodujúcim pre vyhodnotenie predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu je preto zistenie, či žalovaný porušil právnu povinnosť tým, že návrh žalobcu nezaradil do súťaže. Pri posudzovaní tejto otázky neobstojí podľa názoru dovolacieho súdu právny záver súdu prvého stupňa, nakoľko tento nevýhodnú námietku žalobcu nachádzajúcu sa na č. 1. 147, že časť súťažných podmienok nebola uverejnená. Z oznámenia F. o vyhlásení verejnej obchodnej súťaže je skutočne zrejmé, že text informácie o podmienkach účasti v súťaži je skrátenou verziou Plánu predaja, ktorý uverejnený nebol. Pri verejnej obchodnej súťaži zákon vyžaduje uverejnenie obsahu podmienok súťaže vhodným spôsobom. Od ustanovenia § 282 Obchodného zákonníka nie je možné sa odchýliť pre jeho kogentnosť. Vyhlasovateľ súťaže je teda povinný zahrnúť do súťaže všetky predložené návrhy. V súlade s § 284 ods. 1

Obchodného zákonníka môže byť vylúčený len návrh, ktorý nezodpovedá uverejneným podmienkam, pričom prídavné meno „uverejneným“ je súčasťou textu tohto zákonného ustanovenia. V danom prípade skutočne došlo zo strany prvostupňového súdu len k hodnoteniu súladu súťažného návrhu žalobcu s Plánom predaja, ktorý však uverejnený nebol. Dovolací súd prisvedčil generálnemu prokurátorovi, že zo skutkového hodnotenia obsahu súťažného návrhu žalobcu nevyplýva, že by sa tento návrh odchýlil od niektorej uverejnenej podmienky súťaže. Preto je namieste jeho názor o nesprávnom právnom vyhodnotení veci prvostupňovým súdom, ak mal za to, že žalovaný neporušil právnu povinnosť tým, že návrh žalobcu nezahrnul do súťaže, a že súťažný návrh žalobcu nespĺňa podmienky súťaže obsiahnuté v Pláne predaja - t. j. de facto tie podmienky, ktorých uverejnenie absentovalo.

Nesúlad súťažného návrhu žalobcu s podmienkami súťaže, tak ako bol poňatý prvostupňovým súdom, generálny prokurátor zhrnul do triády: 1. nesúlad - časť návrhu zmluvy nebola krytá overeným podpisom, 2. nesúlad - návrh zmluvy sa odchýlil od podmienok súťaže svojím obsahom, 3. nesúlad - úverová zmluva predložená žalobcom nebola vymáhateľná a nepodmienená, tzn. nespĺňala náležitosti garancie na zaplatenie kúpnej ceny v zmysle podmienok súťaže.

Vznik prvého a druhého nesúladu súťažného návrhu s podmienkami súťaže bol podľa názoru súdu prvého stupňa zapríčinený tým, že žalobca v bode 12 ponuky (sprievodný list) uviedol, za akých okolností môže odstúpiť od zmluvy o budúcej zmluve, ktorej návrh k sprievodnému listu priložil, podpísal a podpis úradne osvedčil. V bode 12 sprievodného listu žalobca tiež uviedol, kedy mu nevzniká povinnosť uzavrieť budúcu zmluvu. Je pravdou, že legalizácia podpisu žalobcu na sprievodnom liste chýba. Generálny prokurátor adekvátne poukázal na to, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil text v bode 12 sprievodného listu ako súčasť návrhu zmluvy o budúcej zmluve, pričom mal za to, že táto časť návrhu sa odchýľuje svojím obsahom od podmienok uvedených v Pláne predaja. Dovolací súd je toho názoru, že žalobca sa nemohol odchýliť od podmienok obchodnej súťaže tým, že v sprievodnom liste upozornil na zákonnú možnosť odstúpenia od zmluvy podľa ustanovenia § 356 Obchodného zákonníka z dôvodu podstatnej zmeny okolností, za ktorých sa zmluva uzavrela. Generálny prokurátor upozornil na skutočnosť, že Obchodný zákonník upravuje pre obchodné záväzkové vzťahy clausulu rébus sic stantibus, ktorou sa prelamuje zásada pacta sunt servanda. V zmysle tohto ustanovenia, zmluvná strana je oprávnená od zmluvy

odstúpiť vtedy, ak sa zmení základný účel zmluvy v dôsledku podstatnej zmeny okolností, za ktorých sa zmluva uzatvorila. V sprievodnom liste súčasne žalobca pripomenul zákonnú možnosť zániku záväzku uzavrieť budúcu zmluvu podľa § 292 ods. 5 Obchodného zákonníka, ako aj na následky skutočnosti, že zmluva je uzavretá v prípadnom omyle podľa § 49a Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu nemôže byť, ani podľa názoru dovolacieho súdu, bod 12 sprievodného listu svojím obsahom odchýlením sa od podmienok uvedených v Pláne predaja. Nemožno ho považovať za vlastnú časť návrhu zmluvy, ktorú by bolo potrebné kryť legalizáciou podpisu žalobcu. Súd prvého stupňa teda vyhodnotil v rozpore s ustanovením § 284 Obchodného zákonníka, že žalobca sa v tejto časti neprípustne odchýlil od podmienok súťaže.

Nesprávne bolo aj vyhodnotenie tretieho nesúladu prvostupňovým súdom, t. j. jeho konštatovanie, že žalobca nespĺnil podmienku predloženia garancie na zaplatenie kúpnej ceny v zmysle podmienok súťaže, dôvodiac, že žalobcom predložená úverová zmluva (uzavretá medzi žalobcom a úverujúcou bankou) nezodpovedala podmienkam uvedeným v Pláne predaja. Toto tvrdenie založil súd prvého stupňa na tom, že úverová zmluva nebola právne záväzná minimálne v čl. I bod 10.2, nakoľko tieto ustanovenia smerovali k porušeniu zákazu uvedeného v § 161e Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti správne poukázal generálny prokurátor na ustanovenie § 41 Občianskeho zákonníka, z čoho uzavrel, že skutočnosť, že niektoré ustanovenia úverovej zmluvy boli v rozpore s ustanovením § 161e Obchodného zákonníka, nespôsobuje neplatnosť celej úverovej zmluvy.

Dovolací súd sa nestotožnil s argumentáciou prvostupňového súdu, že úverový príslub, a ani samotná zmluva, neboli vymáhateľné, pretože tento nebol zročný, nakoľko poskytnutie úveru bolo podmienené a ku dňu prihlásenia žalobcu do súťaže nedošlo k splneniu všetkých podmienok uvedených v úverovej zmluve. V tomto smere poukázal na relevantnosť tvrdení generálneho prokurátora v prospech vymáhateľnosti úverového príslubu, ako aj jeho sentenciu, že z uvedeného dôvodu nemohol súd prvého stupňa konštatovať nesplnenie podmienky obchodnej súťaže v časti nevymáhateľnosti úverového príslubu.

Dovolací súd zaujal v otázke kľúčového argumentu svedčiaceho v prospech žalobcu, stanovisko, že samotný Plán predaja je nejednoznačný vtom, či záujemca je, alebo nie je, povinný predložiť záväzný doklad preukazujúci krytie kúpnej ceny. Táto nejednoznačnosť

vyplýva z toho, že zatiaľ čo na č. 1. 70 Plánu predaja sa uvádza, že „doklad musí byť právne záväzný a vymáhateľný“, na č. 1. 72 „záväznosť a dôveryhodnosť dokladu preukazujúceho finančné krytie ceny“ pokladá Plán predaja za hodnotiace kritérium výhodnosti súťažnej ponuky. Súhlasne s generálnym prokurátorom preto i dovolací súd zastáva názor, že ak je záväznosť zábezpeky hodnotiacim kritériom pre výber jednej z viacerých ponúk, potom a contrario nemôže byť záväznosť zábezpeky aj podmienkou účasti v súťaži. Znamenalo by to, že v prípade, ak by prišlo k situácii, kedy by žalobca predložil „nezáväzný“ úverový príslub, musel by žalovaný považovať ponuku žalobcu za vykonanú v súlade s Plánom predaja a právnu „nezáväznosť“ zábezpeky vyhodnotiť iba pri posudzovaní výhodnosti ponuky žalobcu vo vzťahu k iným ponúkam, pričom túto skutočnosť by musel zohľadniť mierou 30 %-ného kritéria.

Dovolací súd zastáva názor, že žalobcom predložená ponuka bola v súlade s uverejnenými podmienkami súťaže a dokonca aj v súlade s neuverejneným Plánom predaja. Žalovaný preto porušil právnu povinnosť zaradiť návrh žalobcu do súťaže a vyhodnotiť ho objektívnym porovnaním s druhým predloženým súťažným návrhom. Súdny túto otázku vyhodnotili nesprávne a tým pádom sa následne nezaoberali skutkovým a právnym posúdením ostatných predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu, najmä otázkou príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti žalovaného a vznikom škody. Pre zistenie príčinnej súvislosti bude potrebné skutkovo a právne vyhodnotiť okolnosť, či by žalobcov návrh za predpokladu, že by bol do súťaže zaradený, musel byť žalovaným vyhodnotený *ako najvýhodnejšia súťažná ponuka*.

Krajský súd v Bratislave po vrátení veci na ďalšie konanie napadnutým rozsudkom z 24. mája 2012, č. k. 10Cb/1/2011 – 556 rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 17 684 886,38 Eur spolu s úrokom z omeškania 18% p. a. zo sumy 18 016 825,24 Eur, od 5.4.2002 do 12.4.2002, spolu Eur, s úrokom z omeškania 18 % p. a. zo sumy 17.684 886,38 od 13.4.2002 do zaplattenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a nahradiť žalobcovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia, celkom v sume 915 564,87 Eur, na účet právneho zástupcu JUDr. D. R., vedený v O., a.s., č. účtu 8750359/5200 a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

V odôvodnení sa odvolal na § 373 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, kto poruší povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinnosti bolo spôsobené okolnosťami, ktoré vylučujú zodpovednosť. Ide o tzv. "liberačné dôvody", podľa § 374 Obchodného zákonníka. Nevyhnutným predpokladom pre uplatnenie nároku na náhradu škody je kumulatívne splnenie podmienok a to porušenie povinnosti, vznik škody a príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody, tzv. „kauzálny nexus". Pre ďalšie vedenie súdneho sporu na súde prvého stupňa bolo nevyhnutné ustáliť skutočnosť, či bola porušená povinnosť, ktorá zakladá nárok na náhradu škody.

V prípade splnenia podmienok súťaže tak, ako boli uvedené v podmienkach súťaže, ale nesprávne vyhodnotenie (posúdenie F. v tom, že žalobca údajne tieto podmienky spĺňa), je nepochybne porušením právnej povinnosti, ktorá by v prípade osvojenia si právneho názoru odvolacieho súdu, mala za následok absenciu právnej istoty a svojvôľu rozhodovania orgánov verejnej moci, bez opory v zákone. Citované ustanovenie § 373 Obchodného zákonníka sa aplikuje vždy v prípade zodpovednosti za škodu, ktorá je spôsobená porušením povinnosti, ktorá vyplýva zo záväzkového vzťahu, ktorý má obchodnoprávnu povahu. Dotknuté ustanovenie je nevyhnutné aplikovať aj na porušenie iných povinností, ktoré vyplývajú z Obchodného zákonníka. Pre riadne vedenie súdneho sporu je nevyhnutné skúmať prvú podmienku, ktorá musí byť obligatórne spôsobená pre prípad zodpovednosti za škodu. Ide o porušenie právnej povinnosti a týmto porušením je to, ak nebol do súťaže zahrnutý návrh, ktorý spĺňa uverejnené podmienky súťaže. Podľa § 284 a nasl. Obchodného zákonníka, návrh možno zahrnúť do súťaže len vtedy, ak jeho obsah zodpovedá uverejneným podmienkam súťaže.

Od podmienok konania sa návrh môže odchýliť len v rozsahu, ktorý podmienky súťaže pripúšťajú. Vzhľadom na to je nevyhnutné obligatórne skúmať súlad obsahu návrhu s podmienkami súťaže. Vzhľadom na viazanosť súdov nižšieho stupňa, je ustálená nesprávnosť právneho posúdenia, ktorá spočívala v tom, že časť Zmluvy o budúcej zmluve údajne nemala byť krytá overeným podpisom, návrh predloženej zmluvy sa mal svojim obsahom odchýliť od podmienok súťaže a úverová zmluva nemala byť vymáhateľná a mala byť podmienená, v dôsledku čoho nespĺňala náležitosti garancie na zaplatenie kúpnej ceny v zmysle podmienok súťaže. Čo sa týka skutočnosti, že časť návrhu Zmluvy o budúcej zmluve nebola krytá overeným podpisom, bod 12 dokumentu označeného ako „Údaje

a materiály", predkladané spoločnosťou P., a.s. v zmysle podmienok účasti vo verejnej súťaži (označovaný ako sprievodný list), nie je ani po obsahovej stránke a ani po formálnej stránke súčasťou Zmluvy o budúcej zmluve. Jedná sa o poukázanie na relevantné zákonné ustanovenia, ktorými sú zmluvné strany viazané. Pri aplikácii výkladu, že sa má jednať o doplnenie, alebo o Zmluvu o budúcej zmluve, by bolo možné namietat', že k textu Zmluvy nie je doložený Obchodný zákonník, prípadne ostatné ustanovenia platného právneho poriadku, ktorým sú zmluvné strany viazané. Čo sa týka skutočnosti, že návrh predloženej zmluvy sa svojim obsahom odchyľil od podmienok súťaže, ustanovenie bodu 12 Sprievodného listu obsahuje demonštratívny výpočet prípadov, kedy je v zmysle zákona žalobca oprávnený od zmluvy odstúpiť - nie je viazaný uzavrieť Zmluvu o budúcej zmluve tak, ako mu toto právo umožňuje ustanovenie § 356 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, ak sa po uzavretí zmluvy zmarí jej základný účel, ktorý v nej bol výslovne vyjadrený, v dôsledku podstatnej zmeny okolností, za ktorých sa uzavrela, môže strana, ktorá je dotknutá zmarením účelu zmluvy od nej odstúpiť. Dotknutému zákonnému ustanoveniu korešponduje aj obsah bodu 12 Sprievodného listu. Možno konštatovať, že bod 12 Sprievodného listu neobsahuje absolútny zoznam zákonných podmienok, kedy žalobca nie je Zmluvou o budúcej zmluve viazaný. Ide o prípad podľa § 292 ods.5 Obchodného zákonníka a § 284 Obchodného zákonníka. Čo sa týka názoru, že úverová zmluva nebola vymáhateľná a bola podmienená, v dôsledku čoho nespĺňala náležitosti garancie na zaplatenie kúpnej ceny v zmysle podmienok súťaže, uvedený záver bol odvodený do ustanovenia č. I, bod 10.2, nakoľko dotknuté ustanovenie malo smerovať k porušeniu ustanovenia § 161e Obchodného zákonníka. Podľa ustanovenia § 161e ods. 1 Obchodného zákonníka, spoločnosť nesmie v súvislosti s nadobudnutím jej akcií tretími osobami poskytovať týmto osobám preddavky, pôžičky, úvery, ani zábezpeky. S poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom, alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom. Je nesporné, že v prípade rozporu dotknutého ustanovenia so zákonom sa jedná o neplatné ustanovenie zmluvy, ale dotknutá neplatnosť nemôže spôsobiť neplatnosť celej zmluvy. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ustanovenie § 41 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len jej časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu, alebo z jeho obsahu, alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Pri zohľadnení podmienok Plánu predaja bolo nevyhnutné, aby podľa čl. 70 Plánu predaja bol doklad právne záväzný a vymáhateľný, záväznosť zábezpeky a jej vymáhateľnosť preukazuje čestné vyhlásenie štatutárneho orgánu žalobcu, ktoré predkladal

ako Čestné prehlásenie, podľa § 4 zákona č. 221/1991 Z. z. o preukazovaní pôvodu finančných prostriedkov pri privatizácii, ktoré sa nachádza na str. 66 „Ponuky“. Súčasne skonštatoval, že úverová zmluva je produkt banky, do ktorého má klient možnosť zasiahnuť len v minimálnom rozsahu a je preto namieste vyvodit' záver, že vzhľadom na vyššie uvedené neplatnosť, nebolo dôvodné domáhať sa odstránenia dotknutej časti úverovej zmluvy voči banke. Žalovaný porušil právnu povinnosť zaradiť návrh žalobcu do súťaže a vyhodnotiť ho objektívnym porovnaním s druhým predloženým súťažným návrhom. Dovolací súd ustálil porušenie povinnosti odporcom a skonštatoval, že ponuka žalobcu mala byť zaradená do súťaže.

Súd prvého stupňa skúmal predpoklady zodpovednosti za škodu a to otázku príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti a vznikom škody. Pre posúdenie dôvodnosti, či by žalobcov návrh za predpokladu, že by bol do súťaže zaradený, musel byť žalovaným vyhodnotený ako najlepšia súťažná ponuka. Podľa názoru súdu sa za najvýhodnejšiu ponuku považuje ponuka, ktorá prináša najvyššiu vyťaženosť predaja, pričom je rozhodujúce vzájomné hodnotenie kritérií. Výška kúpnej ceny predstavuje 50% váhy kritéria promptnosť platby kúpnej ceny, závažnosť a dôveryhodnosť dokladu preukazujúceho finančné krytie ceny, výška prvej splátky a spôsob finančnej zábezpeky ďalších splátok predstavuje 30%-nú váhu kritérií, skúsenosti v oblasti vodnej dopravy, prekladu a skladovania tovarov vodnou cestou 10% a podnikateľský zámer predstavuje 10%. V súťaži boli dvaja záujemcovia, žalobca a D., s.r.o. Výška kúpnej ceny u žalobcu predstavovala 408 000 000 Sk, čo je 50% váhy kritéria. U druhého účastníka, D.D., s.r.o., výška kúpnej ceny bola 351 000 000 Sk - 0% váhy kritéria. Pri promptnosti kúpnej ceny, závažnosti a dôveryhodnosti dokladu, preukazujúce finančné krytie ceny, výška prvej splátky a spôsob finančnej zábezpeky ďalších splátok u žalobcu a D.D., s.r.o., bol 15 dní od podpísania Zmluvy o odplatnom prevode, obaja po 15% váhy kritéria. Čo sa týka skúsenosti v oblasti vodnej dopravy, prekladu a skladovania tovarov a vodnou cestou, u žalobcu ponuka na kúpu 86,99% majetkovej účasti F. 5%, informačný materiál o záujemcovi 5%. Čo sa týka podnikateľského zámeru, váha kritéria u obchodu je po 5%. Je nesporné, že žalobca predložil vyššiu ponuku na kúpnu cenu ako druhý záujemca, spoločnosť D., s.r.o.

V konaní bol vyhotovený znalecký posudok č. 23/2005, ktorý vypracovala spoločnosť Interaudit Trenčín, spol. s.r.o., ktorý konštatoval, že v podnikateľskom zámere žalobcu boli zohľadnené všetky rozhodujúce ukazovatele v danom hospodárskom odvetví. Vzhľadom

na skutočnosť, že najvyššiu výťažnosť možno klasifikovať u toho záujemcu, ktorý predloží najvyššiu kúpnu cenu, v prípade zaradenia žalobcu do súťaže mohol byť vyhodnotený ako úspešný záujemca.

Podľa názoru prvostupňového súdu žalovaný porušil povinnosť zahrnúť žalobcu do súťaže, nakoľko preukázateľne splnil podmienky zaradenia záujemcu do súťaže. Je nesporné, že v dôsledku nezaradenia žalobcu do súťaže, nebola jeho ponuka vyhodnotená ako najvýhodnejšia ponuka a z uvedeného dôvodu nemohol nadobudnúť akcie.

V príčinnej súvislosti s nezaradením žalobcu do súťaže, tento preukázateľne vynaložil celkové náklady 3 585 000 Sk, z toho zaplatenie registračného poplatku 125 000 Sk, spracovateľský poplatok za vystavenie úverovej zmluvy 1 020 000 Sk vypracovanie due diligence 1 590 000 Sk, finančný poradca 650 000 Sk a mediálna kampaň 200 000 Sk.

V prípade nadobudnutia akcií by mal žalobca zisk, ktorý v dôsledku porušenia povinnosti nedosiahol. Pri výpočte zisku vychádzal súd z 10% zisku, čo je výška, ktorá je uvedená v podnikateľskom zámere v danom odvetví primeraná. Za roky 2002 až 2007, 10% predpokladaných tržieb predstavuje sumu 811 112 200 Sk. Po zohľadnení dane z príjmu v rozhodujúcom období, v sadzbe 25% (202 778 050 Sk), suma predpokladaného čistého zisku je 608 334 150 Sk, z toho podiel na zisku, ktorý prináleží k akciám zodpovedajúcim 86,99 % podielu na základnom imaní je 529 189 277 Sk.

Žalobca sa v konaní domáha nároku na náhradu škody celkovo v sume skutočnej škody 3 585 000 Sk a ušlý zisk 529 189 877 Sk. Pôvodne sa žalobca domáhal vrátenia zloženej zábezpeky v sume 10 000 000 Sk, ale táto suma bola vrátená dňa 27.3.2002, v dôsledku toho vzal žalobca svoj návrh späť na pojednávaní dňa 27.3.2006.

Pred pojednávaním v predmetnej veci dňa 22.5.2012, súd prvého stupňa obdržal žiadosť žalovaného o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní dňa 24.5.2012 a súčasne požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania, z dôvodu potreby fyzickej účasti právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní na Okresnom súde Bratislava I, dňa 24.5.2012 o 10,00 hodine.

Súd prvého stupňa posúdil žiadosť právneho zástupcu žalovaného v súlade s ustanovením § 119 O. s. p., podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z „dôležitých dôvodov“. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, účastník ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom dozvedel, alebo odkedy sa mohol o ňom dozvedieť, ale s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä dôvod, pre ktorý navrhuje odročenie pojednávania a deň, kedy sa účastník dozvedel o dôvode. Podľa § 119 ods. 4 O. s. p., ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Konajúcemu súdu bola dňa 22.5.2012 predložená žiadosť právneho zástupcu žalovaného o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a žiadosť o odročenie pojednávania. Právny zástupca žalovaného JUDr. Ing. N., uviedol ako dôvod na odročenie pojednávania predvolanie na pojednávanie na Okresnom súde Bratislava I, so začiatkom o 10,00 hodine, pod č. k. 29Cb Pv/1/2007, pričom podľa názoru právneho zástupcu žalovaného, toto predvolanie bolo doručené skôr, avšak bez uvedenia presného dátumu predmetného pojednávania. Konajúci súd preskúmal žiadosť právneho zástupcu žalovaného podľa § 119 ods. 2 O. s. p. a skúmal, či v danom prípade existuje „dôležitý dôvod“ na odročenie pojednávania.

Pri posúdení tohto dôvodu sa riadil Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: I. ÚS 68/1998 zo dňa 13.1.1999, vo veci ústavného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v prípade kolízie dvoch termínov pojednávania pred všeobecným súdom a podľa názoru Ústavného súdu, uvedeného v bode 21 tohto nálezu, kolízia dvoch pojednávania toho istého účastníka, v tom istom termíne, na rozdielnych súdoch nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie „dôležitého dôvodu“ na odročenie riadne a včas vytýčeného pojednávania. V bode 3 nálezu Ústavného súdu, sp. zn.: I. ÚS 68/1998, zo dňa 13.1.1999 sa hovorí, že posúdenie opodstatnenosti „Dôležitého dôvodu“ (§ 101 ods. 2 O. s. p.) v každom prípade konkrétne patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu. Konajúci súd vec posúdil s tým, že obe pojednávania sa konali v budove Krajského súdu, kde sídli aj Okresný súd Bratislava I a vzhľadom k tomu, že konanie pod sp. zn. 29Cb Pv/1/2007 prebiehalo na Okresnom súde Bratislava I od 10,00 hod., podľa názoru súdu bolo v silách právneho zástupcu žalovaného zúčastniť sa osobne na pojednávaní, vytýčenom v predmetnej veci.

Podľa § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie a ani nepožiadal o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, pričom prihliadne na obsah spisu a dosiaľ vykonané dokazovanie. Vzhľadom na žiadosť právnej zástupkyne žalobcu na pokračovanie v spore, konajúci súd po prijatí procesného uznesenia podľa § 101 ods. 2 O. s. p. vec prejednal a rozhodol podľa stavu, v čase rozhodnutia podľa § 154 O. s. p.

Výrok o nákladoch konania súd oprel o úspešnosť žalobcu, ktorému priznal trovy konania a právneho zastúpenia podľa § 142 ods. 1 O. s. p., podľa predloženej písomnej špecifikácie, doručenej súdu dňa 31.5.2012. Žalobca si uplatnil priznanie sumy 85 932,79 Eur ako trovy konania na súde prvého stupňa, po zrušení rozhodnutí dovolacím súdom. Špecifikáciu trov právneho zastúpenia za 2 právne úkony právnej služby vrátane DPH, obsahuje príloha špecifikácie. Trovy dovolacieho konania vyčíslil právny zástupca žalobcu v sume 85 929,89 Eur (špecifikácia týchto trov za 2 právne úkony vrátane DPH, je uvedená v prílohe). Trovy v sume 287 313,28 Eur požaduje žalobca ako trovy konania, priznané žalovanému v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave, pod sp. zn.: 36Cb 61/02, a to rozsudkom č. k. 36Cb 61/02 zo dňa 9.1.2006. Nasledovne žiada priznať sumu 165,97 Eur, ktorá predstavuje náklady zročného a sumu 286 330,74 Eur ako trovy právneho zastupovania JUDr. D. L., advokáta a náklady znalečného 816,57 Eur. Sumu 322 367,79 Eur požaduje priznať titulom právneho zastupovania JUDr. D. T., advokátkou, za 9 úkonov právnej služby, súdny poplatok v sume 16,60 Eur a trovy znalečného 165,97 Eur. Sumu 35 797,25 Eur si žalobca uplatňuje titulom ich priznania odporcovi v konaní na Najvyššom súde SR, pod sp. zn.: 2 Obo/175/2007 a to rozsudkom č. k. 2 Obo 175/2007-286 zo dňa 6.2.2008. Súčasne žalobca žiada priznať náhradu trov odvolacieho konania v sume 99 206,41 Eur, ktoré spočívajú v trovách právneho zastupovania JUDr. D. T. za 2 právne úkony v sume 42 964,94 Eur, t.j. 85 928,84 Eur vrátane DPH a súdny poplatok 13 277,57 Eur. Celkove teda konajúci súd priznáva žalobcovi sumu 915 564,87 Eur nákladov konania, na účet právneho zástupcu žalobcu, uvedený vo výrokovej časti rozhodnutia.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný, ktorý ho navrhol zmeniť, tak že súd žalobu zamietne prípadne zrušíť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Svoje odvolanie odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. písm. f) - žalovanému sa postupom Krajského súdu v Bratislave odňala možnosť konať pred súdom, § 221 ods. 1 O.s.p písm. h) O.s.p. - súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c) O.s.p.), na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.), vec nesprávne právne posúdil (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.).

Odňatie možnosti konať pred súdom vidí žalovaný v skutočnosti, že súd prvého stupňa, porušil jeho právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a právo byť prítomný na konaní a osobne sa vyjadriť k svojej záležitosti.

Nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia videl v tom, že Krajský súd v Bratislave absolútne nedostatočne bez akéhokoľvek logického usporiadania odôvodnil svoj rozsudok, keď skonštatoval porušenie povinnosti žalovaného zahrnúť ponuku (návrh) žalobcu do súťaže bez bližšieho právneho zdôvodnenia a posúdenia. Prvostupňový súd vôbec nevysvetlil ako dospel k vzniku škody, najmä ušlého zisku a prečo ušlý zisk nezohľadnil výšku ponúknuť kúpnej ceny (napriek skutočnosti, že žalovaný opakovane v konaní namietal spôsob určenia výšky škody). Rovnako sa prvostupňový súd nijakým spôsobom nezaoberal existenciou príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti zo strany žalovaného a škodou (príčinnú súvislosť tak vnímal nedovoleným značne rozširujúcim výkladom).

Súd prvého stupňa vôbec neuviedol dôvody, v ktorých vidí porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného.

Krajský súd v Bratislave svojim postupom odňal žalovanému možnosť konať pred súdom, keď napriek žiadosti právneho zástupcu žalovaného o odročenie pojednávania konaného na Krajskom súde v Bratislave, doručenej Krajskému súdu v Bratislave dňa 22.05.2012, t.j. včas, Krajský súd neodročil pojednávanie konané dňa 24.05.2012 a pojednával v neprítomnosti žalovaného. Právny zástupca žalovaného požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávani konaných dňa 24.05.2012. Napriek skutočnosti, že predmetná žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávani a o jeho odročenie obsahovala v zmysle § 119 ods. 2 písm. c) O.s.p. emailovú, ako aj faxovú adresu právneho

zástupcu žalovaného, na ktorú požiadal právny zástupca žalovaného o informovanie o výsledku posúdenia návrhu, Krajský súd v Bratislave, neoznámil žalovanému výsledok posúdenia takéhoto návrhu a pojednával v neprítomnosti žalovaného, pričom na predmetnom pojednávaní rozhodol aj vo veci samej.

Súťažný návrh podaný zo strany žalobcu nezodpovedal súťažným podmienkam predovšetkým sa návrh zmluvy odchýlil od podmienok súťaže svojim obsahom, časť návrhu nebola krytá overeným podpisom a úverová zmluva predložená žalobcom bola v rozpore so súťažnými podmienkami, nakoľko nebola vymáhateľná a nepodmienená.

Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam ohľadne existencie príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi údajným porušením povinnosti zo strany žalovaného a údajnou škodou. Pravdepodobnosť príčinnej súvislosti (resp. okolnosti nasvedčujúce jej existenciu), tak nepostačí na preukázanie existencie príčinnej súvislosti zakladajúcej nárok na náhradu škody.

Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na ustálenú právnu teóriu, ako aj judikatúru slovenských a českých súdov, podľa ktorej sa na existenciu príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou vyžaduje kumulatívne splnenie viacerých podmienok, medzi nimi najmä:

1. vecná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a spôsobenou škodou musí byť vzťahom príčiny a jej následku. Z uvedeného dôvodu je v prvom rade nevyhnutné sa zaoberať skutočnosťou, či vo vzťahu ku škode existuje viacero príčin alebo je len jedna príčina. Ak existuje viacero príčin je potrebné zistiť ich vplyv a ohodnotiť takýto vplyv vo vzťahu k následku - škode. Pri určení príčinnej súvislosti pritom nie je rozhodujúca časová súvislosť, ale vecná súvislosť (uznesenie Najvyššieho súdu SR, spis. zn.: 2M Cdo/17/2011);
2. priamy a bezprostredný vzťah medzi príčinou a jej následkom. Príčinnú súvislosť nemožno vyvodzovať z niečoho, čo samé o sebe je už následkom škodnej udalosti (R 7/1979). Doktrína zastáva názor, že príčinou vzniku škody môže byť len tá okolnosť, ktorá konkrétnu ujmu (vo forme skutočnej škody alebo ušlého zisku) spôsobila a nie okolnosť, na ktorej základe by bolo možné určitý majetkový prínos ešte len očakávať
3. škodlivý následok by nastal bez konania škodcu

Žalovaný ďalej namietal, že predmetný rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia predpokladu zodpovednosti za škodu - porušenia povinnosti žalovaného zaradiť ponuku žalobcu do predmetnej súťaže a to tým, že prvostupňový súd sa nedostatočne vysporiadal s existenciou príčinnej súvislosti a túto poňal nedovoleným extenzívnym výkladom, že prvostupňový súd nesprávne určil výšku škody (skutočnej škody a ušlého zisku), a že predmetný rozsudok vo vzťahu k skutočnej škode nezohľadnil ust. § 284 ods. 3 OBZ.

Podľa názoru žalovaného napadnutý rozsudok sa zamerlal len na výšku predpokladaného zisku spoločnosti S., a.s., pričom nesprávne vyvodil závery o 10% predpokladanom zisku zo znaleckého posudku č.23/2005 (nezaoberal sa možným rozpätím takéhoto zisku), a vo vzťahu k ušlému zisku sa nezaoberal celkovým dopadom na majetkovú sféru žalobcu, t.j. napr. nezohľadnil úbytok v majetkovej sfére žalobcu.

Žalovaný napokon uviedol, že prvostupňový súd na predmetnú právnu vec nesprávne aplikoval ust. § 373 OBZ a sumy priznané žalobcovi vo výroku predmetného rozsudku nezodpovedajú sumám uvedeným v odôvodnení rozhodnutia.

Žalobca sa k podanému odvolaniu písomne vyjadril tak, že odvolanie žalovaného je nedôvodné a navrhol, napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť.

Podľa názoru žalobcu súd prvého stupňa postupoval správne, keď vo veci konal a rozhodol. Žalovaný sa mal na pojednávanie dostaviť, čo neurobil ani prostredníctvom zástupcu a sám uvedeným úkonom (nekonaním) prezentoval postoj k prejedávanej veci.

Prístup žalovaného nemožno klasifikovať ako prejav úcty k právam iných, skôr by bolo možné sa domnievať, že sa jedná o mocenské zneužitie pozície orgánu verejnej moci, ktoré by mohlo pôsobiť zastrášujúco, čo v prostredí demokratického a právneho štátu nemožno pripustiť.

Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 31.03.2011 č. k. I MOboV/5/2009, vyslovil právny názor, ktorým sú súdy prejednávajúce predmetnú právnu vec v celom rozsahu viazané.

Dovolací súd ustálil porušenie povinnosti žalovaným a konštatoval, že Ponuka navrhovateľa mala byť zaradená do súťaže. Žalovaný namieta, že súd prvého stupňa neuviedol konkrétne dôvody rozhodnutia (uznesenia) dovolacieho súdu. Je nesporné, že uvedeným postojom sa žalovaný snaží prelomiť zásadu deklarovanú v platnom právnom poriadku, na základe ktorej je súd nižšieho stupňa viazaný právnym názorom súdu vyššieho stupňa. Neprináleží prvostupňovému súdu, aby preskúmaval správnosť a dôvodnosť záverov súdu vyššieho stupňa, vrátane jeho odôvodnenia. Žalovaný namieta neodôvodnenosť a nepreskúmateľnosť, čo preukazuje spochybnením rozsudku dovolacieho súdu, čo nie je zákonné.

Podľa názoru žalobcu, nie je zrejmé, v čom je nesprávnosť právneho posúdenia namietaná žalovaným, nakoľko s touto sa v celom rozsahu vysporiadal dovolací súd, a žalovaný svoju námietku žiadnym spôsobom neodôvodnil.

K namietanej nesprávnej výške škody žalobca skonštatoval, že žalovaný použil nesprávne ustanovenia zákona a použitie § 284 odsek (3) Obchodného zákonníka v prípade uplatneného nároku nie je relevantný, jedná sa o prípad, ak bol záujemca do súťaže zaradený (nie kedy bol nezákonne nezaradený). Výška zisku vychádza zo skutočných podmienok a podnikateľského zámeru spracovaného žalobcom, čo potvrdil aj nezávislý znalec, toto nie je namieste spochybňovať. Zapltenie kúpnej ceny bolo v celom rozsahu zohľadnené v podnikateľskom zámere, tak ako vyplýva z obsahu súdneho spisu. Ušlý zisk vznikol okamihom porušenia povinnosti žalovaným, kedy žalobca nemohol realizovať svoj podnikateľský zámer. Dôkazy o uplatnenom nároku tvoria obsah súdneho spisu. Žalovaný porušil svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu (z podmienok súťaže), a z uvedeného dôvodu je v zmysle ustanovenia § 373 Obchodného zákonníka povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane. Suma priznaného nároku uvedená vo výroku rozhodnutia je správna, tak ako vyplýva z obsahu spisu, je určená po prepočte žalovanej sumy konverzným kurzom 30,1260 Sk = 1,00 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací / § 10 ods. 2 O. s. p. / po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Žalovaný vo svojom odvolaní okrem iného namieta odňatie možnosti konať pred súdom, ku ktorému malo dôjsť predovšetkým tým, že odvolací súd prejednal vec v neprítomnosti jeho zástupcu, hoci pre taký postup tu neboli zákonné podmienky.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa dňa 27. apríla 2012 určil termín pojednávania na deň 24. mája 2012 o 11,00 hod. Predvolanie na toto pojednávanie zástupca žalovaného JUDr. Ing. V. N. prevzal dňa 02. mája 2012. V spise sa ďalej na č. 1. 546 nachádza žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a o odročenie pojednávania zo dňa 18.05.2012 doručená súdu prvého stupňa dňa 22.05.2012, v ktorej zástupca žalovaného ospravedlňuje svoju neúčasť ako aj neúčasť žalovaného na pojednávaní a žiada o jeho odročenie z dôvodu kolízie pojednávania s pojednávaním na Okresnom súde Bratislava I a nemožnosti zabezpečiť substitučné zastúpenie, nakoľko účastník trvá na jeho osobnej účasti. Súčasne s poukazom na ustanovenie § 119 ods. 2 O.s.p. uviedol svoju elektronickú adresu a faxové číslo, na ktoré žiadal zaslať oznámenie o posúdení návrhu na odročenie pojednávania.

Odvolací súd v prejednávanej veci nepostupoval podľa ustanovenia § 119 ods. 2 O.s.p. a žalovanému bezodkladne neoznámil, ako návrh na odročenie pojednávania posúdil, a na pojednávaní konanom dňa 24. mája 2012, ktoré začalo o 11.00 hod. konštatoval (zápisnica o pojednávaní pred súdom prvého stupňa č.l. 547 spisu), že na pojednávanie sa zástupca žalovaného nedostavil, a bude preto pojednávať v jeho neprítomnosti v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p., nakoľko kolíziu dvoch pojednávaní nepovažuje za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania.

Týmto postupom súdu prvého stupňa bolo žalovanému odňaté právo konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Zúčastniť sa prejednávania právnej veci pred súdom je neodňateľným právom každého účastníka konania, a to v každom štádiu postupného procesu, pokiaľ zákon nestanovuje inak, ak na tomto svojom práve účastník trvá. Zákon v ustanovení § 101 ods. 2 druhá veta O.s.p. určuje len jednu výnimku z toho práva účastníka, za ktorej sa môže vec prejednať i v jeho neprítomnosti - t.j. ak riadne predvolaný účastník resp. jeho zástupca sa na pojednávanie nedostavil a nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania.

Z obsahu spisu (č.l. 546, 547, 548) vyplýva, že zástupca žalovaného svoju neprítomnosť na pojednávaní odôvodnil kolíziou s iným pojednávaním, nesúhlasom účastníka so substitučným zastupovaním a požiadal z tohto dôvodu o odročenie pojednávania. Aj keď dôvod uvedený účastníkom (jeho zástupcom) posudzuje vždy súd, a to v súvislosti s ďalšími právne a skutkovo významnými skutočnosťami a môže teda prísť k záveru, že dôvod v žiadosti o odročenie pojednávania dôležitý nie je, dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania pred súdom môže byť aj kolízia s iným pojednávaním právneho zástupcu účastníka konania, ak od účastníka nemožno spravodlivo požadovať, aby si zvolil iného právneho zástupcu (porovnaj R 32/2002).

Ospravedlnenie neúčasti a žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu boli odvolaciemu súdu doručené pred začatím pojednávania. Ak teda odvolací súd v novom konaní vo veci, v ktorom bol viazaný vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu, v zmysle ktorého mal vykonať dokazovanie ohľadne existencie predpokladov zodpovednosti za škodu / príčinná súvislosť, vznik škody / prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného / ktorý žalovaného zastupoval v celom konaní /, a neoznámil mu ako rozhodol o jeho návrhu na odročenia pojednávania, odňal mu možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Odvolací súd teda dospel k záveru, že odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. je daný.

Podľa názoru odvolateľa je napadnuté rozhodnutie tiež nepreskúmateľné.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky, spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého juridického aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie, spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, porovnaj napr. rozsudok vo veci Garcia Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, zbierka rozsudkov a rozhodnutí z 1999 - I. tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn.: III.ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Odvolačný súd je toho názoru, že súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie neodôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p., čím účastníkom konania odňal možnosť konať pred súdom. Napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné. V odôvodnení rozhodnutia absentujú základné požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súdom prvého stupňa neuviedol, ktoré dôkazy predložené zo strany žalobcu i žalovaného považuje za relevantné a ktoré dôkazy za také nepovažuje, a z akého dôvodu, ako tieto dôkazy vyhodnotil jednotlivito a všetky dôkazy v ich

vzájomnej súvislosti, čo vyšlo za konania najavo. Súd prvého stupňa do odôvodnenia svojho rozhodnutia len prevzal obsah podaní a právne závery žalobcu, generálneho prokurátora a dovolacieho súdu a dôsledne nepostupoval v zmysle rozhodnutia dovolacieho súdu.

Odvolačí súd preto nemohol posúdiť správnu aplikáciu príslušnej hmotnoprávnej normy na zistený skutkový stav. V odôvodnení napadnutého rozsudku nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, nereagoval na podstatné námietky a tvrdenia žalovaného. Závery súdu prvého stupňa uvedené v napadnutom rozhodnutí sú nepreskúmateľné.

Keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahuje náležitosti v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p., nie je dostatočne odôvodnené, preto je nepreskúmateľné. Postupom súdu bolo porušené právo účastníka na spravodlivé súdne konanie, v dôsledku čoho mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolačí súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f), O. s. p. zrušil a vec mu v súlade s ust. § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave, 17. decembra 2013

Mgr. Ľubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová